

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Journalen NB11 : 1849

Citation: Kierkegaard, Søren: "Journalen NB11 : 1849", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 22*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Jette Knudsen; Johnny Kondrup; Alastair McKinnon, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2005 , s. 192. Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-nb11-txt-shoot-n179.pdf> (tilgået 05. juli 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 22

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden. [Læs CC0-erklæringen](#)

Alt dette Verdenshistoriske, og Grundene, og Beviserne for Xstds Sandhed maa bort; der er kun eet Beviis: Troens. Dersom jeg virkelig har en Overbeviisning (og dette er jo en Inderlighedens Bestemmelse i Retning af Aand) saa er min Overbeviisning mig selv altid høiere end Grundene, Overbeviisningen er egl. det, som bærer Grundene, ikke Grundene Det, som bærer Overbeviisningen. I denne Henseende har Æsthetikeren i *Enten - Eller* paa sin Viis Ret, naar han i eet af *Diapsalmata* siger: at Grunde er noget besynderligt Noget, naar jeg ikke har Lidenskab seer jeg stolt ned [paa] Grundene, og naar jeg har Lidenskab, svulmer Grundene op til det Uhyre. Det han taler om, og som han kalder Lidenskab, er det Lidenskabelige, det Inderlige, hvad just en Overbeviisning er. Saa lidet som en Hane kan lægge Æg, høchstens Vindæg; saa lidet kan »Grunde«, og bleve de end nok saa længe ved at omgaaes hinanden, avle ell. føde en Overbeviisning. En Overbeviisning kommer andetstedsfra. Det er hvad jeg etsteds i nogle Problemer, som ere skrevne paa et Ark Papir, der er klæbet paa Pap, har meent med det Problem: om Forskjellen mell. en pathetisk og dialektisk Overgang.

Forholdet kan da umuligt blive dette, at man holder sin Overbeviisning bag ved, og derimod rykker frem med Grundene. Nei, Ens Overbeviisning, ell. det at det er Ens Overbeviisning, at det er min, Din Overbeviisning (det Personlige) det er det Afgjørende. Grundene kan man tale om halvt humoristisk: nu vil Du endeligen have nogle Grunde, saa kan jeg gjerne tjene Dig dermed, vil Du have 3 ell. 5 ell. 7, hvor mange vil Du have; men jeg kan intet Høiere sige end dette: jeg troer. Dette er dette Mættelsens Positiv, ligesom naar en Elskende siger: hende elsker jeg, og hverken taler om at han elsker hende høiere end Andre elske deres Elskede, ei hell. taler om Grundene.

Altsaa Overbeviisningen skal i Spidsen, dermed Personligheden, Grundene nedsættes til et Lavere: dette er atter lige det Omvendte af al den moderne Objektivitet.

Min ell. et Mskes Udvikling gaaer saaledes for sig. Maaskee begynder han ogsaa med nogle Grunde, men dette er det Lavere. Saa vælger han; under Ansvarets Vægt for Gud bliver saa ved Gud en Overbeviisning til [i] ham. Nu er han ved Positiv. Sin Overbeviisning kan han nu ikke forsvare ell. bevise ved Grunde, det er en Selvmodsigtelse, da Grunde er det Lavere. Nei, Sagen bliver videre personlig ell. Personlighedens: sin Overbeviisning kan man kun forsvare ethisk, personligt ∴ ved hvilke Offere man er villig til at bringe for den, hvilken Uforfærdethed, man har i [at] fastholde den.

Der gives kun eet Beviis for Xstds Sandhed: det indre Beviis, argumentum spiritus sancti.

I 1 Joh: 5, 9 er dette antydnet. »Dersom vi antage Mskers Vidnedsbyrd« (dette er alle de historiske Beviser og Betragtninger) »da er Guds Vidnedsbyrd større« ɔ: det indre Vidnedsbyrd er større. Og nu i v. 10 »Hvo som troer paa Guds Søn, har dette Vidnedsbyrd i sig selv.«

Det er ikke Grundene, der begrunde Troen paa Guds Søn, men omvendt, Troen paa Guds Søn er Vidnedsbyrden. Det er Uendelighedens Bevægelse i sig selv, og anderledes kan det ikke være. Ikke Grundene begrunde Overbeviisningen, men Overbeviisningen begrunder Grundene. Alt det Tidligere er Forstudium, noget Præliminært, noget Forsvindende, saasnart Overbeviisningen kommer, og forvandler Alt, ell. vender Forholdet om. Ellers var der hell. ingen Hvile i en Overbeviisning; thi saa maatte det at have en Overbeviisning være, i eetvæk at repetere Grundene. Hvilen, den absolute Hvile i en Overbeviisning, i Troen er just, at Troen selv er Vidnedsbyrden, Overbeviisningen det Begrundende.

#